

Pobyt i praca w Szwajcarii –zniesienie ograniczeń prawnych

Dr. Monika Ruggli, adwokat, GRP Gloor Ruggli Partner, Zurych

Warszawa, kwiecień 2011

Po przyjęciu w referendum przez społeczeństwo szwajcarskie zarówno dwustronnej umowy z Unią Europejską o swobodnym przepływie osób jak i rozszerzenia tej umowy na Polskę i inne nowe kraje członkowskie UE, pojawiła się perspektywa pracy i życia w Szwajcarii bez utrudnień od maja 2011 roku.

1. Stan prawny

1. Szwajcaria wprawdzie nie jest członkiem Unii Europejskiej, ale zawarła z Unią Europejską szereg umów dwustronnych. Jedną z tych umów przewiduje swobodny przepływ osób pomiędzy Szwajcarią a UE. Weszła ona w życie z dniem 1 czerwca 2002 r.. W 2005 roku została rozszerzona na nowe państwa członkowskie (UE-8). Swobodny przepływ osób był w stosunku do nowych państw członkowskich obwarowany pewnymi zastrzeżeniami (okresy przejściowe, referendum, klauzula zabezpieczająca). Po upływie okresu przejściowego w tym roku dla Polaków pojawiają się prawnie już nieograniczone możliwości podjęcia pracy i zamieszkania na terenie Szwajcarii.

2. Sytuacja do 30 kwietnia 2011

2. Dla obywateli Polski i pozostałych nowych krajów członkowskich UE-8 okres przejściowy kończy się 30 kwietnia tego roku. Dotychczas Polacy, którzy pragnęli podjąć pracę dla szwajcarskiego pracodawcy, nie uzyskiwali automatycznie pozwolenia na pobyt i pracę. Takie pozwolenie wydawane było pod warunkiem wykazania, że firma bezskutecznie poszukiwała odpowiedniego pracownika na szwajcarskim rynku pracy. Ponadto ogólna liczba pozwoleń ograniczona była rocznie wzrastającymi kontyngentami

3. Od maja 2011 roku obywatelom nowych krajów członkowskich UE, także obywatelom Polski, którzy znaleźli zatrudnienie w Szwajcarii, przysługuje roszczenie o wydanie im pozwolenia na pobyt i pracę.

3. Sytuacja od 1 maja 2011

a) Osoba fizyczna – niesamodzielną działalność zarobkowa

4. Obywatele polscy, którzy mają zostać zatrudnieni na terenie Szwajcarii, zobowiązani są zameldować się po przyjeździe w urzędzie gminnym ich przyszłego miejsca zamieszkania. Po przedłożeniu umowy o pracę względnie wydanego przez pracodawcę zaświadczenia o zatrudnieniu zostaje im wydane pozwolenie na pobyt i podjęcie pracy.

b) Transgraniczne usługi i oddelegowanie do pracy za granicą

5. Obywatele polscy, którzy prowadzą udokumentowaną, samodzielną działalność gospodarczą, jak również spółki z siedzibą w Polsce mogą w Szwajcarii wykonywać usługi w wy-

miarze do 90 dni kalendarzowych w roku kalendarzowym. Spółki mogą w tym celu oddelegować swoich pracowników do Szwajcarii, przy czym zarówno sama spółka jak i poszczególni pracownicy zobowiązani są do przestrzegania maksymalnego okresu świadczenia usług (do 90 dni kalendarzowych w roku). Pod warunkiem zachowania tego terminu nie jest wymagane żadne specjalne pozwolenie. Należy wyłącznie zgłosić zamiar wykonania usług do właściwych szwajcarskich urzędów w terminie ośmiu dni przed rozpoczęciem pracy. Takiego zgłoszenia można dokonać drogą elektroniczną.

6. Obowiązek uzyskania pozwolenia nadal dotyczy usług, które mają być świadczone przez okres ponad 90 dni kalendarzowych w roku kalendarzowym. Pozwolenie takie jest wydawane pod warunkiem wykazania zapotrzebowania na te usługi na rynku szwajcarskim.

c) Samodzielna działalność gospodarcza i zakładanie spółek-córek

7. Obywatele nowych państw członkowskich prowadzący samodzielnie działalność gospodarczą mają prawo do pozwolenia na pobyt i pracę w Szwajcarii, o ile są w stanie wykazać, że uzyskują wystarczające dochody ze swojej działalności gospodarczej w Szwajcarii. Tego rodzaju samodzielną działalność można prowadzić w Szwajcarii w formie firmy jednoosobowej, spółki osobowej lub w formie spółki kapitałowej.

8. Również osoba, która posiada znaczną część udziałów w spółce szwajcarskiej i jednocześnie zasiada w zarządzie tej spółki jest uważana za osobę samodzielnie prowadzącą działalność. Dopóki spółka taka jest w stanie wykazać zasoby kapitałowe lub rentowność, które umożliwiają wspólnikowi i członkowi zarządu pobieranie honorarium zapewniającego mu utrzymanie w Szwajcarii, osoba ta ma prawo do otrzymania pozwolenia na pobyt i pracę. Do czasu otrzymania pozwolenia interesy spółki muszą być prowadzone z zagranicy.

9. Okazjonalny pobyt na terenie Szwajcarii wyłącznie w celu sprawowania zarządu nie wymaga pozwolenia, nawet wówczas, jeśli podczas tego pobytu prowadzone są negocjacje z klientami lub instruowani są pracownicy spółki.

(Niniejsza broszura została przygotowana w celu poinformowania Państwa o określonych kwestiach uregulowanych w prawie polskim wraz z ogólnym zarysem ich istoty. Celem niniejszej informacji nie jest udzielenie porady prawnej dotyczącej konkretnego problemu prawnego.)

Data: 20 kwiecień 2011

Autorka: Dr. Monika Ruggli, adwokat, GRP Gloor Ruggli Partner

Dr Monika Ruggli jest prawnikiem w kancelarii GRP Gloor Ruggli Partner i specjalizuje się w międzynarodowym prawie spółek i umów, w szwajcarskim i europejskim prawie kartelowym, jak również w międzynarodowym prawie arbitrażowym. Ukończyła studia na uniwersytetach w St. Gallen i w Lucernie. Dr Monika Ruggli pracowała początkowo jako asystentka w Instytucie Międzynarodowego i Europejskiego Prawa Prywatnego Uniwersytetu Luzern, a jednocześnie jako asystentka trybunału w postępowaniu arbitrażowym. Równolegle wykładała podstawy prawa na wszystkich kierunkach studiów licencjackich w Wyższej Szkole Technicznej w Rapperswil.

Dane kontaktowe: GRP Gloor Ruggli Partner
8032 Zürich
Freiestrasse 204
Postfach 1670
Tel. +41-43-344 40 00
Fax +41-43-344 40 01
E-Mail: monika.ruggli@grplegal.ch
www.grplegal.ch